

Σχέδιο Αθηνά και Τμήμα Στατιστικής και Αναλογιστικών-Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών του
Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ομόφωνη ανακοίνωση των υπηρετούντων και υπό διορισμό Καθηγητών του Τμήματος

Σύμφωνα με το σχέδιο ΑΘΗΝΑ, προβλέπεται η απορρόφηση του Τμήματος Στατιστικής & Αναλογιστικών-Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών (ΣΑΧΜ) από το Τμήμα Μαθηματικών της Σχολής Θετικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Όπως προβλέπεται, στο Τμήμα που θα προκύψει θα υπάρχουν οι κατευθύνσεις "Στατιστικής και Αναλογιστικών" και "Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών".

Το παρόν κείμενο παρουσιάζει κάποια στοιχεία για το Τμήμα ΣΑΧΜ και εξετάζει κατά πόσο η ένωση των δύο Τμημάτων ανταποκρίνεται στις αρχές και στη φιλοσοφία του Σχεδίου ΑΘΗΝΑ και αν τελικά οδηγεί σε οφέλη ή δημιουργεί επιπλέον προβλήματα.

Προκύπτει αβίαστα ότι η ένωση των δύο Τμημάτων θα αποτελέσει ιδιαίτερα λανθασμένη επιλογή.

Στο κείμενο που ακολουθεί προτάσσουμε συνοπτικά τις βασικές μας θέσεις, όπως αυτές διαμορφώνονται από την επιμέρους ανάλυση που ακολουθεί.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

- Το Τμήμα ΣΑΧΜ είναι ένα υγιέστατο, μοντέρνο και δυναμικά αναπτυσσόμενο τμήμα, που παρά τα σχετικά λίγα χρόνια λειτουργίας του, έχει ήδη δώσει πλούσιο και αξιόλογο δείγμα γραφής. Αποτελεί αναγκαιότητα στον ακαδημαϊκό χάρτη - αν δεν υπήρχε θα έπρεπε να δημιουργηθεί. Υπηρετεί με αποτελεσματικό τρόπο ουσιαστικές ανάγκες της Ελληνικής Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καλύπτει ανάγκες της αγοράς εργασίας και προσφέρει σημαντικά στην Ελληνική κοινωνία.
- Το Τμήμα ΣΑΧΜ είναι το μοναδικό τμήμα στην Ελλάδα που συνδυάζει με ενιαίο και μελετημένο τρόπο τα Αναλογιστικά, τα Χρηματοοικονομικά, τη Στατιστική και τα Μαθηματικά όπως απαιτεί η σύγχρονη διεθνής οπτική.
- Ενδεχόμενη ενοποίηση με το Τμήμα Μαθηματικών εμφανίζει αυξημένες πιθανότητες να δημιουργηθούν σοβαρές στρεβλώσεις και να εμφανισθούν παθογένειες. Δεν είναι κατανοητό γιατί να καταργηθεί ένα ήδη επιτυχημένο, υγιές και δυναμικά αναπτυσσόμενο τμήμα, όπως το ΣΑΧΜ, για να δημιουργηθεί ένα αμφιβόλου αποτελέσματος σχήμα. Τα αντικείμενα των δύο Τμημάτων είναι διαφορετικά. Επιπλέον, η εκπαιδευτική φιλοσοφία του ΣΑΧΜ είναι από τη φύση της τελείως διαφορετική από αυτή που έχει ένα Τμήμα Μαθηματικών.
- Το γνωστικό αντικείμενο του ΣΑΧΜ, είναι μοντέρνο, σαφώς προσδιορισμένο και αποτέλεσμα σύγχρονης και καλά μελετημένης σύνθεσης. Δεν είναι ούτε ασαφές, ούτε αποτέλεσμα κατακερματισμού.
- Το πρόγραμμα σπουδών είναι πλούσιο και σύγχρονο και ανταποκρίνεται πλήρως στα υψηλότερα διεθνή ακαδημαϊκά πρότυπα. Η φιλοσοφία του προγράμματος σπουδών είναι πολύ συγκεκριμένη και ισορροπεί χωρίς εκπτώσεις τη θεωρητική γνώση με τις πρακτικές εφαρμογές.
- Το πτυχίο έχει αποδεδειγμένα ισχυρό αντίκρισμα τόσο στην αγορά εργασίας (Ελληνική και Διεθνή) όσο και στα καλύτερα Πανεπιστήμια της Ευρώπης (μεταπτυχιακές σπουδές).

- Η δομή του Τμήματος και οι υπηρεσίες που προσφέρει είναι υποδειγματικές και αξίζουν περαιτέρω ενίσχυσης, με πρώτη προτεραιότητα να γίνουν οι εκκρεμούντες διορισμοί των εκλεγμένων καθηγητών.
- Το επίπεδο του προσωπικού του είναι υψηλό και ανταποκρίνεται πλήρως στις ανάγκες του προγράμματος σπουδών. Οι 19 καθηγητές του Τμήματος (συμπεριλαμβανομένων 6 υπό διορισμό) σχηματίζουν μια ισχυρή ομάδα πλήρους υποστήριξης του προγράμματος σπουδών.
- Το Τμήμα έχει ήδη κτίσει ένα διεθνώς αναγνωρίσιμο και αξιόλογο προφίλ μέσω της διοργάνωσης διεθνών επιστημονικών συνεδρίων, θερινών σχολείων, ημερίδων, συνεργασίας με την ένωση αναλογιστών σε Ελληνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, συνεργασιών με άλλα Ιδρύματα, παρουσίας σε διεθνή συνέδρια, κλπ.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΝΑΛΥΣΗ

- **Τμήμα ΣΑΧΜ και Τμήμα Μαθηματικών**
 - *Το Τμήμα ΣΑΧΜ δεν είναι ένα Τμήμα Μαθηματικών.*
Το Τμήμα ΣΑΧΜ παρά την εμφαντική κατάληξη «Μαθηματικών» στον τίτλο του, δεν είναι ένα Τμήμα Μαθηματικών. Η κατάληξη αυτή απλά τονίζει τον πολύ σημαντικό ρόλο που παίζουν τα μαθηματικά στα σύγχρονα αναλογιστικά και στα χρηματοοικονομικά. Ο υποψήφιος φοιτητής που διαβάσει τον τίτλο του Τμήματος πρέπει να αντιλαμβάνεται εκ των προτέρων (για ευνόητους λόγους), ότι τα μαθηματικά (και όχι μόνο η Στατιστική) παίζουν ένα ιδιαίτερα κεντρικό ρόλο στα σύγχρονα αναλογιστικά και χρηματοοικονομικά. Ο απόφοιτος του Τμήματος ΣΑΧΜ γνωρίζει Μαθηματικά, αλλά δεν είναι (και ίσως δεν θέλει να είναι) μαθηματικός. Ακριβώς όπως ο μηχανικός του πολυτεχνείου γνωρίζει Μαθηματικά αλλά δεν είναι μαθηματικός.
 - *Το Τμήμα ΣΑΧΜ αντιπροσωπεύει μια λεπτά ισορροπημένη και μοντέρνα σύνθεση Αναλογιστικών - Χρηματοοικονομικών - Στατιστικής και Μαθηματικών.*
Αυτή η σύνθεση αποτελεί, εκτός των άλλων, και την απάντηση στο ερώτημα: Ποια πρέπει να είναι εκείνη η βασική μόρφωση που χρειάζεται ένας νέος επιστήμονας/επαγγελματίας που δραστηριοποιείται κυρίως στο χώρο της οικονομίας (και όχι μόνο) ώστε να ερμηνεύει με κριτικό και συγκροτημένο τρόπο και να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά, δημιουργικά και επιστημονικά τεκμηριωμένα τα σύνθετα προβλήματα που παρουσιάζονται? Τα Μαθηματικά και η Στατιστική του δίνουν το τεράστιο συγκριτικό πλεονέκτημα της αναλυτικής σκέψης και της επιστημονικής τεκμηρίωσης. Όμως αυτό δε φτάνει, πρέπει να έχει αποκτήσει και εκείνη την ιδιαίτερη κριτική και ερμηνευτική ικανότητα που διαφοροποιεί τον άρτια τεχνικά καταρτισμένο από τον δημιουργικά και συνθετικά σκεπτόμενο πάνω σε πραγματικά προβλήματα. Τόσο τα αναλογιστικά όσο και τα χρηματοοικονομικά, εντάσσονται σε ένα γενικότερο πλαίσιο λειτουργίας του οικονομικού συστήματος που ο φοιτητής δεν επιτρέπεται να αγνοεί (ήδη αυτά τα μαθήματα ξεφεύγουν αρκετά από αυτά που ένα Τμήμα Μαθηματικών οφείλει να προσφέρει).
 - *Ένα Τμήμα Μαθηματικών έχει από τη φύση του μια πολύ διαφορετική φιλοσοφία.*
Ένα Τμήμα Μαθηματικών, που αναμφισβήτητα είναι θεμέλιος λίθος σε οποιοδήποτε Πανεπιστήμιο, έχει μια πολύ διαφορετική φιλοσοφία την οποία τα μέλη του, πολύ ορθά, υπερασπίζονται και υπηρετούν με πάθος.

- *Μια ένωση των Τμήματος ΣΑΧΜ με το Τμήμα Μαθηματικών εμπεριέχει το στοιχείο της στρέβλωσης.*

Μια ένωση του Τμήματος ΣΑΧΜ με το Τμήμα Μαθηματικών εκτιμούμε ότι έχει αυξημένες πιθανότητες να δημιουργήσει προβλήματα που θα οδηγήσουν σε παθογένειες και στρεβλώσεις με αποτέλεσμα να επιτευχθεί το αντίθετο από το επιδιωκόμενο.

Το Τμήμα ΣΑΧΜ και το Τμήμα Μαθηματικών έχουν μια πολλή καλή σχέση και αμοιβαία εκτίμηση και οι διάλογοι επικοινωνίας μεταξύ των δύο Τμημάτων είναι πάντα ανοιχτοί. Αυτό επιτρέπει την πετυχημένη ανάπτυξη συνεργασιών, όπως έχει φανεί μέχρι σήμερα, αλλά αυτό επιτυγχάνεται ακριβώς επειδή υφίσταται η διαφορετικότητα στη φύση και στον τρόπο προσέγγισης των αντικειμένων που θεραπεύουν.

- **Συγγενή Τμήματα και Αντιφάσεις**

- Το Τμήμα ΣΑΧΜ δεν είναι συγγενές με το Τμήμα Μαθηματικών αφού οι απόφοιτοί του εντάσσονται στον κλάδο ΠΕ9 Οικονομολόγων και εγγράφονται στο Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος σε αντίθεση με τους αποφοίτους Μαθηματικών Τμημάτων. Αν τα τμήματα ήταν συγγενή κάτι τέτοιο δεν θα συνέβαινε.
- Το Τμήμα ΣΑΧΜ δεν είναι συγγενές με κανένα άλλο τμήμα του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Αν θα έπρεπε υποχρεωτικά να ονοματίσουμε κάποιο τμήμα ως συγγενές, αυτό θα ήταν μάλλον το Τμήμα Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης παρά το Μαθηματικό.
- Σε πανελλαδικό επίπεδο το πλέον συγγενές τμήμα είναι το Τμήμα Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιά *(δεν είδαμε όμως πουθενά να τίθεται θέμα απορρόφησης του από κάποιο Τμήμα Μαθηματικών)*. Μια βασική διαφοροποίηση του Τμήματος ΣΑΧΜ από το Τμήμα Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης είναι ότι το ΣΑΧΜ προσφέρει αρκετά επιπλέον μαθήματα που συναντώνται στο Τμήμα Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής του Πανεπιστημίου Πειραιά *(δεν είδαμε όμως πουθενά να τίθεται θέμα συγχώνευσης του με το τμήμα Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης του Πειραιά ώστε να μην παρατηρείται «κατακερματισμός» των «συγγενών (?)» πλέον αντικειμένων Ασφαλιστικής και Τραπεζικής)*.
- Με βάση όλα τα παραπάνω το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος ΣΑΧΜ είναι σαφώς προσδιορισμένο και σαφέστατα δεν αποτελεί αποτέλεσμα κατακερματισμού (αντιθέτως είναι ορθολογικά πιο διεγερμένο σε σχέση με το αντίστοιχο άλλων συγγενών τμημάτων και δομημένο σύμφωνα με τις πιο σύγχρονες επιστημονικές αντιλήψεις προσφέροντας εύκολα μια αυτονόητη ευελιξία σε επίπεδο επαγγελματικής αποκατάστασης).
- Εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι στο σχέδιο ΑΘΗΝΑ το Τμήμα Στατιστικής του ΟΠΑ όπως και το «συγγενές» μας Τμήμα Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιά θεωρούνται τμήματα Οικονομίας και Διοίκησης ενώ το προτεινόμενο Νέο Τμήμα Μαθηματικών με κατευθύνσεις Στατιστικής-Αναλογιστικών και Χρηματοοικονομικών, θεωρείται Τμήμα Θετικών Επιστημών. Αυτός ο διαχωρισμός, τουλάχιστον στη βάση των προγραμμάτων σπουδών δείχνει αντιφατικός.

- **Πρόγραμμα σπουδών**

- *Το πρόγραμμα σπουδών και οι στόχοι του Τμήματος είναι αποτέλεσμα σοβαρής μελέτης και σχεδιασμού από επιφανείς επιστήμονες στα σχετικά ερευνητικά πεδία τόσο του εξωτερικού όσο και της Ελλάδας.*

Ενδεικτικά αναφέρουμε τους Δρ. Norberg Ragnar, Δρ. Κουτσόπουλο Κωνσταντίνο και Δρ. Jef L. Teugels, οι οποίοι προσέφεραν σημαντικότατο και ποιοτικό έργο πάνω στο

πρόγραμμα σπουδών του ΣΑΧΜ με βάση τα διεθνή πρότυπα, τις σύγχρονες απαιτήσεις της οικονομίας και αγοράς, καθώς επίσης και τις τρέχουσες εξελίξεις στην έρευνα των περιοχών της Στατιστικής, των Αναλογιστικών και των Χρηματοοικονομικών. Οι Δρ. Κουτσόπουλος Κωνσταντίνος και Jef L. Teugels ανακηρύχθηκαν επίτιμοι διδάκτορες του Τμήματος, ως αναγνώριση της σημαντικής επιστημονικής προσφοράς τους.

- *Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος σε προπτυχιακό επίπεδο είναι ενιαίο και αδιάσπαστο.*
Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος έχει μια πολύ συγκεκριμένη φιλοσοφία. Οι φοιτητές αφενός αποκτούν ένα συνδυασμό γνώσεων που τους παρέχει ένα στέρεο αλλά και ταυτόχρονα ευρύ βασικό υπόβαθρο και αφετέρου εμβαθύνουν σε επιμέρους θέματα ανάλογα με τις κλίσεις και τα ενδιαφέροντά τους. Ο καλός απόφοιτος του Τμήματος που έχει πάρει όσα το Τμήμα προσφέρει, μπορεί να διεκδικήσει εξαιρετικά άνετα αξιοζήλευτες θέσεις εργασίας σε διεθνές επίπεδο (και ίσως πιο εύκολα σε διεθνές επίπεδο παρά στην Ελλάδα) όπως και να προχωρήσει σε μεταπτυχιακές σπουδές στα καλύτερα Πανεπιστήμια του κόσμου. Σε αυτό το επίπεδο (δηλ. αυτό του προγράμματος σπουδών) το Τμήμα ΣΑΧΜ δεν έχει να ζηλέψει τίποτα απολύτως από αντίστοιχα τμήματα των καλύτερων Πανεπιστημίων. Άρα θέμα προγράμματος σπουδών δεν τίθεται.

- *Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος δεν μπορεί να αποτελεί κατεύθυνση σε κανένα Τμήμα Μαθηματικών.*

Εάν κάτι τέτοιο συμβεί, αναγκαστικά θα γίνουν τέτοιες εκπτώσεις στη φιλοσοφία του προγράμματος που θα μιλάμε για κάτι τελείως διαφορετικό. Ενδεικτικά επισημαίνουμε ότι υπάρχουν μαθήματα οικονομικών, λογιστικής, λειτουργίας αγορών, διοικητικής αλλά και κάποια μαθήματα δικαίου. Τέτοια μαθήματα δεν πρόκειται να τα υποστηρίξει ένθερμα και σε επαρκές εύρος κανένα μαθηματικό τμήμα, και είναι απόλυτα λογικό. Επομένως, αργά ή γρήγορα και σχεδόν νομοτελειακά το μέχρι σήμερα επιτυχημένο πρόγραμμα θα φθαρεί. Υπάρχει λόγος για κάτι τέτοιο?

- **Απόφοιτοι**

Το Τμήμα ΣΑΧΜ αναπτύσσει ανταγωνιστικό ανθρώπινο δυναμικό που στέκεται επάξια στον Ευρωπαϊκό και το Διεθνή χώρο.

- *Επαγγελματικός στίβος.*

Οι απόφοιτοι του Τμήματος ΣΑΧΜ είναι εφοδιασμένοι με ότι χρειάζεται ώστε να μπορούν να διεκδικήσουν με απαιτήσεις θέσεις εργασίας και να έχουν γρήγορη εξέλιξη σε επιχειρήσεις τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς. Απόφοιτους του Τμήματος ΣΑΧΜ συναντά κανείς σε Τράπεζες, Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, Εταιρείες Συμβούλων, Ελεγκτικές Εταιρείες, Εταιρείες Βιοστατιστικής, Εταιρείες Στοιχημάτων, Εταιρείες Ανάπτυξης Χρηματοοικονομικού Λογισμικού κλπ. Ενδεικτικά αναφέρουμε: **JPMorgan, Citibank, KPMG, Ernst & Young, Deloitte, Symphony IRI group, Generalli, Hiscox, UCL Institute of Child Health, Matrix Insurance Brokers, Eurobank, Intralot κλπ.**

- *Ακαδημαϊκός χώρος.*

Οι απόφοιτοι του Τμήματος ΣΑΧΜ γίνονται δεκτοί στα καλύτερα Πανεπιστήμια του κόσμου, και συχνά με πλήρη υποτροφία, για μεταπτυχιακές ή διδακτορικές σπουδές. (π.χ. Warwick, Oxford, Imperial, LSE, ETH, KU Leuven, κλπ).

Ενδεικτικά αναφέρουμε για πέρυσι, ότι το πανεπιστήμιο Warwick προσέφερε σε απόφοιτο μας την μία εκ των δύο full υποτροφιών που παρείχε με χρηματοδότηση από το Βρετανικό Συμβούλιο Έρευνας και πλήρη κάλυψη διδάκτρων, κατοικίας και κόστους ζωής. Επιπλέον,

πέρυσι το πανεπιστήμιο KU Leuven δέχτηκε απόφοιτο μας ως υποψήφιο διδάκτορα προσφέροντας του παράλληλα θέση βοηθητικού ερευνητικού προσωπικού με ιδιαίτερα καλές οικονομικές απολαβές.

- **Ποιός θα ωφελήσει η ενίσχυση της αυτόνομης πορείας του Τμήματος ΣΑΧΜ:**
Σήμερα το Τμήμα έχει 567 προπτυχιακούς φοιτητές, 60 μεταπτυχιακούς και 12 υποψηφίους Διδάκτορες. Έχει ήδη απονείμει 3 διδακτορικά διπλώματα και έχει την 7η ψηλότερη βάση εισαγωγής από τα 17 τμήματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Η ενίσχυση της αυτόνομης πορείας του Τμήματος ΣΑΧΜ θα ωφελήσει:

- Τους φοιτητές που φοιτούν σήμερα στο Τμήμα, οι οποίοι αποδεδειγμένα αποκτούν ένα ισχυρό πτυχίο που τους παρέχει επαγγελματική ευελιξία και άμεσο αντίκρισμα στην διαρκώς μεταβαλλόμενη διεθνή αγορά εργασίας.
- Τους υποψηφίους των Πανελληνίων Εξετάσεων που θα κληθούν να επιλέξουν -μέσα από το Μηχανογραφικό δελτίο- Τμήματα και Σχολές που να καλύπτουν τις αναζητήσεις τους και να τους δίνουν ουσιαστικές και ευέλικτες επαγγελματικές προοπτικές.
- Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, που θα διατηρήσει ένα επιτυχημένο, μοντέρνο, καινοτόμο και ανταγωνιστικό Τμήμα.
- Την τοπική κοινωνία, που ωφελείται από την ύπαρξη ενός «ξεχωριστού» ποιοτικού Τμήματος, οι φοιτητές του οποίου γεμίζουν τις αίθουσες διδασκαλίας, παρακολουθούν με ενδιαφέρον τα μαθήματα και αποφοιτούν σε εύλογους χρόνους.
- Τους παραγωγικούς φορείς που δημιουργούν συνέργειες.
- Την Ελληνική κοινωνία, διότι παρέχει στη Νέα Γενιά μοντέρνα γνώση και ευρεία μόρφωση, διευρύνει τους ορίζοντες επαγγελματικής αποκατάστασης της και συμβάλει ουσιαστικά στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας.